

דוח ליגה אלטרנטיבי

מעט לעת, עולה השאלה האם דוח הליגה משקף את המצב האמתי ברפתות, שהרי יש שונות בין מבנה העדר ברפתות השונות ונחוצים, אולי, גורמי תיקון להשוואה. אנשי המקצוע בחנו "דוח ליגה אלטרנטיבי" והתוצאה שיש מתאם גבוה מאוד בין שני הדוחות

הקדמה

החישוב אינו מתקן להבדלים בין המשקים שנובעים מגיל המלטה, אחוז המבכירות מתוך כלל הפרות בעדר, חודש המלטה, שיעור יציאה, ימי ריק, אורך ימי יובש ואחוז הנחלבות שהוא פועל יוצא של שיעור יציאה, ימי ריק ואורך ימי יובש. לדוגמה: במשק א' אחוז המבכירות מכלל העדר שווה ל-40% ובמשק ב' 20%. בממוצע מבכירה מניבה 20% חלב פחות מפרה בוגרת, כלומר כמות החלב הממוצעת במשק א' תהיה נמוכה יותר ב-4%

"דוח הליגה" שמפורסם על ידי התאחדות מגדלי הבקר, מסכם את תוצאות ביקורת החלב במשך שנה - מינואר ועד דצמבר. דוח הליגה הוא מסורת ומהווה מקור להשוואה בין משקים. חישוב הערכים בדוח מבוסס על תוצאות ביקורת החלב ומתבצע בצורה הבאה: לכל חודש מחושבת כמות החלב החודשית השווה לכמות החלב לפרה, כפול מספר הפרות, כפול מספר הימים בחודש.

טבלה 1 - דוח ליגה אלטרנטיבי

25 משקים ראשונים לפי חמ"מ תשלום, תחלובות מתוקנות ל- 305 יום

דירוג	מיקום הרפת	שם הרפת	מספר פרות	ק"ג חלב	ק"ג שומן	ק"ג חלבון	אחוז חלבון	אחוז שומן	חמ"מ תשלום
1	הבוניים	הבוניים	176	14,159	506.6	449.7	3.18	3.60	14,282
2	סעד	סעד	213	13,812	493.2	450.7	3.28	3.59	14,153
3	לוחמי הגטאות	רפת מעלה	362	13,560	495.0	425.0	3.14	73.6	13,631
4	כרמל - מעון	כרמל - מעון	334	13,326	492.4	426.2	3.21	3.71	13,611
5	רביבים	שותפות רן	695	13,369	483.5	428.3	3.21	3.63	13,577
6	עלומים	עלומים	197	13,385	490.8	423.8	3.18	3.67	13,556
7	יבנה	יבנה	325	13,315	492.2	423.5	3.19	3.71	13,551
8	כרמיה	כרמיה	246	13,324	488.2	424.0	3.19	3.67	13,533
9	נחל עוז	נחל עוז	240	13,109	477.9	424.2	3.25	3.67	13,428
10	יקום	רפת חוף השרון	665	13,530	473.7	422.2	3.13	3.51	13,427
11	דורות	שדמה	291	13,394	481.0	416.9	3.12	3.61	13,358
12	גת	רפת הדרום	416	13,356	481.0	415.7	3.12	3.62	13,322
13	מעלה החמישה	מעלה החמישה	191	13,241	484.8	412.4	3.12	3.68	13,276
14	ניצנים	ניצנים	193	13,142	467.0	418.8	3.20	3.57	13,248
15	גבעת יואב	עפרת אליעזר	40	12,880	494.5	409.2	3.19	3.86	13,210
16	ניר יצחק	ניר יצחק	202	13,073	465.8	414.0	3.18	3.58	13,145
17	חולית	פר"ח	384	12,991	470.7	411.6	3.18	3.64	13,123
18	יד מרדכי	יד חיל	415	12,953	469.5	409.1	3.17	3.64	13,056
19	כפר גלעדי	כפר גלעדי	211	13,167	463.4	409.5	3.12	3.53	13,056
20	נווה חריף	נווה חריף	165	13,043	462.4	410.0	3.15	3.56	13,044
21	מגדל עוז	מגדל עוז	182	12,953	468.4	408.1	3.16	3.63	13,039
22	צאלים	צאלים	189	12,996	466.4	409.0	3.16	3.61	13,038
23	חורשים	חורשים	212	13,119	461.3	406.5	3.11	3.54	12,970
24	שומריה	שומריה	166	12,815	467.1	406.0	3.18	3.66	12,961
25	כיסופים	חלב לבן	200	12,640	461.7	407.9	3.23	3.67	12,934

אפרים עזרא - התחאדות מגדלי בקר, ספר העדר יהודה ולר - מכון וולקני, המחלקה לגנטיקה

טבלה 2 - מתאמים בין תכונות ייצור, דוח ליגה שנת 2006 ודוח ליגה אלטרנטיבי

תכונות ייצור דוח ליגה אלטרנטיבי						
	ק"ג חלב	ק"ג שומן	ק"ג חלבון	אחוז שומן	אחוז חלבון	חמ"מ
ק"ג חלב	0.95	0.88	0.94	-0.09	0.02	0.94
ק"ג שומן	0.89	0.95	0.90	0.23	0.11	0.92
ק"ג חלבון	0.93	0.88	0.96	-0.04	0.21	0.95
אחוז שומן	0.07	0.38	0.12	91.0	0.24	0.17
אחוז חלבון	0.18	0.24	0.36	0.22	0.89	0.31
חמ"מ	0.93	0.91	0.96	0.04	0.17	0.96

למתקנות ניתן להאריך את התנובות ל-305 יום. בחרנו להכליל בניתוח פרות עם 4 ויותר ביקורות חלב, לאורך התחלובה.

מסקנות מהטבלה:

- המתאם בין חמ"מ דוח ליגה 2006 לדוח ליגה אלטרנטיבי גבוה ושווה ל-0.96.
- המתאם בין הדוחות לתכונות ק"ג חלב, שומן וחלבון גבוה, כ-0.95.
- המתאם בין הדוחות לתכונות אחוז שומן וחלבון נמוך מתכונות היבול ושווה לכ-0.9.

כללית, המתאם בין הדוחות גבוה, כלומר "דוח הליגה" מייצג את הביצועים של הרפת לתכונות הייצור.

הדוח הוא ראשוני. תוספות והצעות לשיפור יתקבלו בשמחה.

תודה לד"ר עודד ניר, נדב מקבוצת יבנה וזאביק מרפת מעלה, שהעלו את הנושא ■

תנובות מתקנות ל-305 יום יחושבו לפרות שהמליטו מיולי 2005 ועד יוני 2006, התחלובות כוללות ביקורת חלב מיולי 2005 (ביקורת ראשונה) ועד יוני 2007 (ביקורת שתיים עשרה לפרות שהמליטו ביוני 2006). בשונה מדוח ליגה המסורתי, אזי האלטרנטיבי מתפרס על תקופת זמן ארוכה יותר ולכן ההשוואה בין הדוחות לא פשוטה ובפרט במשקים שחל בהם שינוי קיצוני בין השנים. בנוסף, דוח המסורתי, לפרות שיוצאות מתחשבים רק בביקורות שבוצעו בפועל ואילו

(20%*(20%-40%)) רק בגלל אחוז מבכירות גבוה יותר. נתון המשקף טוב ומהווה מקור טוב יותר להשוואה בין משקים ובתוך משק, לאורך זמן, הוא תחלובות המתקנות לגורמים שפורטו.

דוח ליגה אלטרנטיבי, הפרמטר שנבחן בדוח הוא תכונות ייצור חלב המתקנות ל-305 יום. ישנו קושי אובייקטיבי להשוואה בין דוח ליגה רגיל לאלטרנטיבי בגלל תקופת ביקורות החלב. דוח הליגה לשנת 2006 מתחשב בביקורות חלב מינואר עד דצמבר 2006.

לכל הרפתנים ויצרני התשומות,

שנה טובה

שנת צמיחה, שגשוג והנאה מפרי העמל
מבית שניאור תקשורת

